

Rekonstrukce vybraných alejí Libereckého kraje – komunikace č. III/27915

0. Průvodní zpráva

Dílo: Rekonstrukce vybraných alejí Libereckého kraje – komunikace č. III/27915		 Agentura regionálního rozvoje, spol. s r. o. U Jezu 525/4 460 01 Liberec www.arr-nisa.cz
Stupeň dokumentace: Realizační, VZ	Objednatel: Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace	Datum / Verze: 5/2020, Aktualizace 05/2021 pro VZ
Obsah: PRŮVODNÍ ZPRÁVA		Autor: Ing. Miluše Portlová, DiS.
Část: 0.	Měř:	Číslo zakázky:

Obsah

0. Základní údaje	4
1. Cíle projektu	5
2. Soulad projektu a strategií	5
3. Vymezení řešeného území	5
4. Popis a posouzení stávajícího stavu	7
5. Zdůvodnění potřeby realizace opatření	9
6. Negativní vlivy v průběhu realizace.....	10
7. Návaznost na jiná opatření	10

0. Základní údaje

Investor:

Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace
České mládeže 632/32, Liberec 6, 460 06
IČ: 70946078

Zodpovědná osoba: Ing. Jan Růžička, ředitel
Tel: 488 043 246, e-mail: jan.ruzicka@ksslk.cz
ID datové schránky: bdnkk7w

Projektant:

ARR – Agentura regionálního rozvoje spol. s r.o.
U Jezu 525/4, 460 01 Liberec
IČ: 48267210

Zodpovědná osoba: Ing. Petr Dobrovský, jednatel
Tel: +420 602 342 934, e-mail: p.dobrovsky@arr-nisa.cz
ID datové schránky: njmndgs

Řešitelský tým:

Ing. Petr Dobrovský
Ing. Miluše Portlová, DiS., tel: +420 607 115 120, e-mail: m.portlova@arr-nisa.cz

Datum zpracování:

2/2020 – 5/2020, formální aktualizace 05/2021

Lokalita:

Liberecký kraj, okres Semily
• Silnice č. III/27915 – Přepeře - Podháj

Stupeň dokumentace:

Dokumentace je zpracována v rozsahu:

- pro podání žádosti do Operačního programu životní prostředí dle Pravidel pro žadatele a příjemce podpory
- pro výběr zhotovitele
- pro provedení vlastní realizace

1. Cíle projektu

Oblast, kde se nachází řešená komunikace, a její okolí, je historicky velmi intenzivně zemědělsky využívána, vyskytují se zde rozsáhlé zemědělské plochy a pastviny. Menší zelené enklávy, remízy a jiné obdobné plochy zeleně v důsledku scelování pozemků z krajiny prakticky vymizely. Aleje ovocných stromů se často stávají jediným biotickým prvkem a útočištěm pro živočichy v této antropogenní a intenzivně zemědělsky využívané krajině. Silniční zeleň daného území charakterizují především aleje starých ovocných stromů. Většina stromů stávajících alejí vyžaduje postupnou náhradu či komplexní obnovu. **Hlavním cílem daného projektu je především obnovit úseky alejí ovocných i neovocných stromů, které dnes tvoří pouze jejich fragmenty. Projekty na rekonstrukci vybraných alejí Libereckého kraje mají společný cíl, kterým je zlepšit stávající neuspokojivý stav silniční zeleně alejového charakteru podél vybraných úseků komunikací v rámci Libereckého kraje.**

Navrhovaná opatření vedou jednoznačně ke zlepšení stavu lokality, podpoře životaschopnosti stávající zeleně, zajištění zachování původních druhů (př. staré a původní odrůdy ovocných stromů). Opatření jsou dále zaměřena na zvýšení početnosti druhů a dlouhodobé zachování a obnova hodnotných krajinných prvků na lokalitě.

2. Soulad projektu a strategií

Předkládaný projektový záměr přispívá k realizaci cílů oblasti podpory 4.3. Posílit přirozené funkce krajiny, v rámci Operačního programu Životní prostředí. I proto jej lze považovat za konzistentní s cílem Státní politiky životního prostředí, Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje České republiky, Státní politikou životního prostředí ČR.

Projekt je dále v souladu s Konceptí ochrany přírody Libereckého kraje a vychází z Prvotní analýzy stavu silniční zeleně ve vybraných oblastech Libereckého kraje (KSS LK, 6/2019). Tato dokumentace byla zpracována z důvodu zjištění výskytu a celkového stavu alejí ve čtyřech oblastech Libereckého kraje, kterými jsou: Hodkovicko/Českokodubsko, Rychnov u Jablonce/Frýdštejn a okolí, Semily/Vysoké nad Jizerou a Vyskeř, Kacanovy, Všeň a okolí. Potřebnost zásahů zde byla rozdělena na priority I – III. Předmětný projekt vychází z této koncepce a v rámci potřeby byl zařazen do PRIORITY II (navazující na již zpracovanou PRIORITY I), tedy do skupiny silniční zeleně vysoké ekologické hodnoty, která je v současné době zanedbaná, či ustupuje zemědělské činnosti.

Výše uvedená analýza je součástí komplexního systému péče o silniční zeleň v rámci Libereckého kraje, kterou provádí Krajská správa silnic Libereckého kraje, p.o. Jedná se již o třetí analýzu stavu silniční zeleně, na kterou vždy navazují konkrétní projektové dokumentace a následná realizace záměrů. Předcházející analýzy byly zaměřeny na oblast Novoborska (Prvotní analýza stavu silniční zeleně v oblasti Novoborska, 5/2018) a Frýdlantska (Plán péče o silniční zeleň na Frýdlantsku, 2012), kde byla již většina záměrů realizována.

3. Vymezení řešeného území

Řešená komunikace je následující:

- Silnice č. III/27915 – Přepeře - Podháj

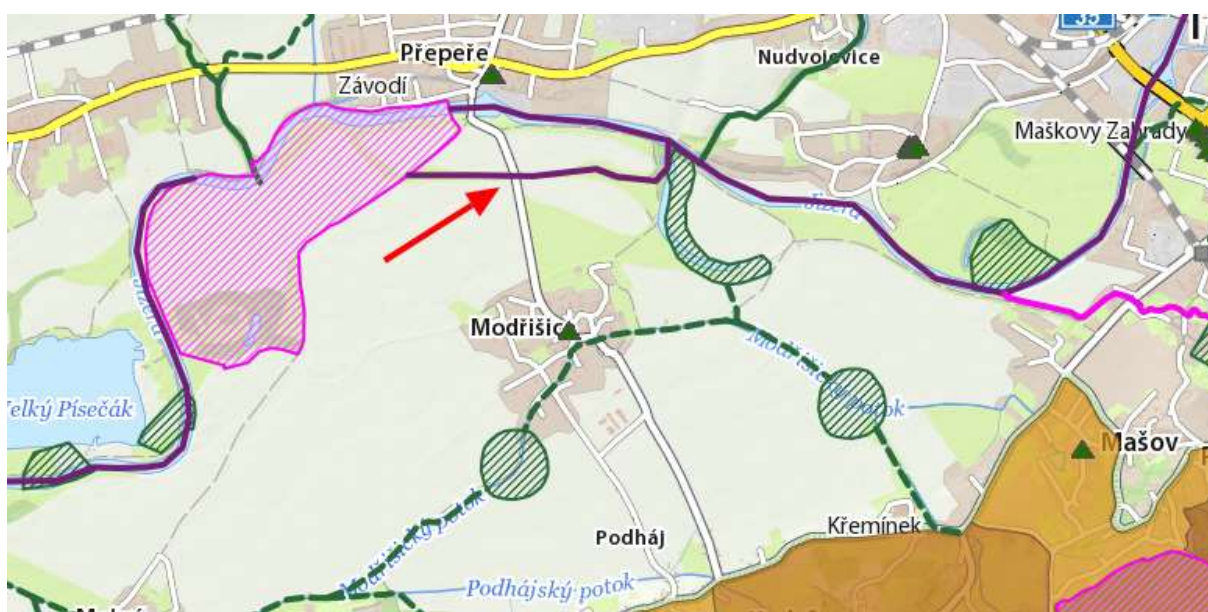
Jedná se o krátký úsek komunikace, kde podstatná část prochází mezi zemědělsky intenzivně využívanými pozemky. Spojuje obce Přepeře, Modřišice a Podháj. Terén je rovinatý.

Řešený úsek komunikace má délku 2,1 km.

Vymezení řešené komunikace. Detailně je zakresleno v přílohách projektu.

Projektové řešení se dotýká pozemků ve vlastnictví investora. Řešená komunikace není součástí žádného maloplošného ani velkoplošného zvláště chráněného území, ani území soustavy NATURA 2000. Prvky územního systému ekologické stability kříží komunikaci v několika místech. Nejpodstatnější je nadregionální biokoridor K31MB, který však kříží komunikaci mimo navržená opatření. Alej není registrovaný významný krajinný prvek. Výskyt zjištěných zvláště chráněných druhů nebyl zjištěn. Seznam vyskytujících se druhů je součástí samostatného biologického posouzení (viz příloha).

Vymezení prvků ÚSES, šipkou označen nadregionální biokoridor (zdroj: <http://geoportal.kraj-lbc.cz/ochranaprirody>)

Projekt není v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

4. Popis a posouzení stávajícího stavu

Při výjezdu z obce Přepeře směrem na Modřišice tvoří silniční zeleň nejprve krátká alej ovocných stromů (hrušně, jabloně), na kterou navazuje úsek aleje topolů kanadských. Ovocné stromy rostou v zeleném pásu ve vzdálenosti cca 2-3 m od komunikace, topoly se nacházejí cca 0,5 m od zpevněné plochy. Na úseku mezi obcemi Modřišice a Podháj se nachází dnes již spíše fragmenty stromořadí jabloní. Stromy rostou v relativně úzkém zatravněném pásu ve vzdálenosti cca 2 m od zpevněné plochy.

Převažující druhové zastoupení tvoří jabloň domácí (*Malus domestica*), hrušeň obecná (*Pyrus communis*) a topol kanadský (*Populus x canadensis*). Mezi ostatní dřeviny, které jsou součástí aleje v počtech několika málo jedinců, patří dub letní (*Quercus robur*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*).

Ovocné stromy rostoucí podél této komunikace nejsou v dobrém zdravotním stavu. Jedná se o dospělé až senescentní dřeviny, tedy dožívající dřeviny s ústupem vitality, výskytem velkého množství suchých větví, plodnic dřevokazných hub. Na stromech se dále objevují defekty (rozsáhlé dutiny, prasklá větvení), které narušují stabilitu dřevin a zároveň provozní bezpečnost. Několik dřevin v aleji je již zcela suchých. Celkově se jedná o dřeviny s krátkodobou perspektivou.

Topoly tvořící alejový úsek jsou dospělé stromy ve fázi stagnace růstu. Téměř u všech jedinců se objevují známky ústupu vitality, stromy výrazně prosychají od vršku i po celém obvodu koruny. Dřeviny byly v minulosti odborně ošetřeny, byla provedena obvodová redukce, za účelem prodloužení jejich životaschopnosti a zajištění provozní bezpečnosti. Rány po ořezu se v mnoha případech nezhojily, v korunách jsou pahýly po zlomených větvích i rozsáhlé rány po vylomených kosterních větvích. Zdravotní stav stromů se značně zhoršuje, provozní bezpečnost stromů je nízká. Opětovný zásah do korun stromů je již neúčelný a není pokládán za zásah, který by vedl k prodloužení životaschopnosti dřevin. Naopak by zásah vedl ke vzniku rozsáhlých ran, vzniku dutin, destrukci pevnosti dřeva a rozšíření hniloby.

Ovocné dřeviny i topoly z dané komunikace postupně mizí a to bez náhrady. S úbytkem stromů dochází k likvidaci či zužování zatravněných pásů podél komunikace. Stromy ustupují zemědělské činnosti, která je v dané oblasti velmi intenzivní.

V rámci dokumentu „Prvotní analýza stavu silniční zeleně ve vybraných oblastech Libereckého kraje“ byla rekonstrukce aleje zařazena do PRIORITY II, tedy do skupiny alejí vysoké ekologické hodnoty, které jsou v současné době zanedbané, či ustupují zemědělské činnosti.

Stromy rostoucí podél komunikace byly inventarizovány, zakresleny do mapových podkladů, došlo k určení jejich detailních dendrometrických parametrů a bylo provedeno odborné posouzení jejich stavu. **Jednotlivé vlastnosti jsou uvedeny v inventarizačních tabulkách, stávající stav je patrný i z přiložené fotodokumentace.** Jedná se tak o dostatečně přesné zhodnocení stávajícího stavu dřevin na lokalitě.

Z hlediska využívání jde o funkční typ zeleně s nízkými až minimálními nároky na péči - třída 4

Třída	Popis
1	Mimořádné nároky na péči na zvláště exponovaných stanovištích v centrálních a centru blízkých oblastech s významem utvářejícím vzhled města či obce.
2	Průměrné nároky na péči u všech ploch zeleně, pokud nejsou zařazeny do 1 třídy. Typicky zpravidla zahrnuje zeleň bydlení jako funkční typ zeleně s nejvyšším podílem v systémech zeleně sídel.
3	Nízké nároky na péči, odlehlé objekty, špatně přístupné části parků, plochy ležící ladem. Zpravidla funkční typy krajinné zeleně na území města.
4	<i>Plochy neudržované zeleně nebo udržované pouze příležitostně.</i>

Celkovou hodnotu stability lze charakterizovat stupněm 4.

Stupeň	Popis
1	Plochy se stromy bez zásadních staticky významných defektů
2	Plochy se stromy s defekty řešitelnými běžným pěstebním zásahem
3	Plochy se stromy s patrným výskytem defektů, které je nutné řešit speciálními stabilizačními zásahy (například stabilizační řezy, vazby).
4	<i>Plochy se stromy s patrným výskytem selhání. Omezená možnost stabilizace pěstebními zásahy.</i>
5	Plochy s havarijním stavem stromů. Významný podíl výskytu rozpadajících se stromů bez možnosti stabilizace.

Hodnota cíle pádu charakterizuje intenzitu provozu osob a automobilů - stupeň 3

Stupeň	Parametr		
	Frekvence provozu	Typ komunikace	Hodnota majetku
1	konstantní provoz osob >35 za hodinu	dálnice, silnice I. třídy a hlavní ulice v zastavěném území	riziko vzniku škod na nemovitostech převyšující 2.000.000 Kč
2	provoz osob mezi 10 a 35 za hodinu, hřbitovy	silnice II. třídy a frekventované ulice v zastavěném území, parkoviště	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 500.000 a 2.000.000 Kč
3	<i>provoz osob mezi 1 a 10 za hodinu</i>	<i>méně frekventované silnice nebo silnice s horší viditelností</i>	<i>riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 80.000 a 500.000 Kč</i>
4	provoz osob do 1 za den	méně frekventované silnice s dobrou viditelností	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 5.000 a 80.000 Kč
5	provoz osob v řádu 1 za den	silnice bez obecného přístupu (firemní, soukromé), zemědělské cesty	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 400 a 5.000 Kč
6	provoz osob v řádu 1 za týden	žádný provoz automobilů	riziko vzniku škod na nemovitostech pod 400 Kč

Sklonitost terénu 1

Sklonitost terénu je jedním z faktorů, určujících finanční náročnost provedení některých pěstebních zásahů. Určuje se jako parametr převážně charakterizující základní plochu. V řešených plochách se jedná o kategorii 1.

Stupnice:

1. *rovina – sklon do 1:5,*
2. *mírný svah – sklon 1:5 až 1:2,*
3. *svah – sklon 1:2 až 1:1.*

5. Zdůvodnění potřeby realizace opatření

Odůvodnění potřeby opatření vychází z provedené podrobné inventarizace, která na vymezeném úseku komunikace v rámci řešení projektu proběhla. Na základě takto získaných dat byla definována potřeba a naléhavost případného zásahu a následně stanoven i způsob a rozsah ošetření.

Celkem inventarizováno: 96 ks stromů

Opatření:

- **SO1 – kácení - 74 ks stromů** – (není součástí žádosti do OPŽP)
- **SO2 – ošetření - 22 ks stromů** _ v rámci OPŽP
  - Řez zdravotní
  - Řez zmlazovací hluboký
  - Řez sesazovací
  - Odstranění výmladků
  - Redukční řez lokální
  - Řez výchovný
- **SO3 - Výsadby – celkem 130 ks** (54x jabloň, 18x hrušeň, 44x javor, 14x jasan) _ v rámci OPŽP
- *SO4 – Odstranění náletu – nebylo navrženo*
- **SO5 – Následná péče – 3 roky po výsadbě** (zajišťuje zhotovitel), 10 let udržitelnost projektu dle podmínek OPŽP (zajišťuje KSS LK)

Detaily výstupů z inventarizace a návrhy opatření jsou dále popsány v technické zprávě včetně všech příloh.

V rámci inventarizace byly navrženy stromy ke kácení. Ke kácení byly určeny dřeviny ve špatném zdravotním stavu, neperspektivní a se sníženou provozní bezpečností (dožívající a odumírající ovocné dřeviny). Současně byl ke kácení navržen úsek s topoly kanadskými. Jedná se o dřeviny, kde byl v minulosti proveden odborný zásah za účelem podpoření jejich životaschopnosti. Tento zásah svůj účel splnil, avšak nyní jsou dřeviny již ve fázi, kdy opětovný podobný zásah, nebude již mít vliv na prodloužení životaschopnosti, pouze dojde k vynaložení nemalého úsilí k zajištění nezbytné a krátkodobé provozní bezpečnosti. Stromy vykazují celkový ústup vitality, dřevo je křehké, v korunách jsou patrné časné zlomy kosterních větví či větví vyšších řádů. Perspektiva těchto jedinců je krátkodobá. Alejový úsek postupně mizí bez náhrady, proluky v aleji jsou dlouhé, vhodné pro výsadbu nových vitálních dřevin.

Kácení není součástí žádosti do OPŽP.

Detaily technologie výsadby, použitých odrůd a postupu provedení následné péče, je uvedeno v technické zprávě a dalších přílohách projektu. V rámci projektu je kladen důraz na správné založení aleje a pečlivost provedení následné povýsadbové péče. Ta je nepostradatelnou a zásadní součástí celkové obnovy aleje a její důsledné provádění je podstatou pro dlouhodobou perspektivu kvalitní silniční zeleň na lokalitě.

Cílem navržených opatření je celková obnova aleje a zachování hodnotného krajinného prvku české krajiny. Lze jednoznačně očekávat přínos pro zvýšení ekologické stability a biodiverzity v rámci dotčené lokality i v jejím bezprostředním okolí. Cílovým stavem na lokalitě je dobrý stav silniční zeleně s dlouhodobou perspektivou.

Realizací projektu nedojde k nevratnému negativnímu ovlivnění nebo zásahu do biotopů zvláště chráněných nebo ohrožených druhů rostlin a živočichů. Navržená opatření směřují jednoznačně k pozitivní změně (zlepšení) stavu na řešeném úseku. Projekt má charakter obnovného managementu.

6. Negativní vlivy v průběhu realizace

V průběhu realizace nelze očekávat žádné významné negativní vlivy nebo dopady na přírodní prostředí řešené lokality. Klíčové je pouze směřování vlastní realizace opatření do období, které je v souladu se standardy AOPK.

Opatření budou provedena odbornou arboristickou firmou s požadavkem na vysokou kvalitu provedení. Nezbytností je provádění prací v souladu se schválenými Standardy AOPK – **Výsadba stromů**, Řada A (SPPK A02 001:2013), **Péče o funkční výsadby ovocných dřevin**, Řada C (SPPK C02 005:2016), **Řez stromů**, Řada A (SPPK A02:2015).

Veškeré zásahy budou prováděny v souladu s podmínkami danými stanovisky a rozhodnutími příslušných správních orgánů.

Vzhledem k tomu, že se jedná o úsek silnice III. třídy, bude třeba dbát na zvýšenou bezpečnost při práci a neohrožení bezpečnosti silničního provozu.

7. Návaznost na jiná opatření

Cílem investora je postupná obnova a péče o aleje v Libereckém kraji. Po mnoha ošetřených alejích na Frýdlantsku, vycházející z koncepčního dokumentu **Plán péče o silniční zeleň na Frýdlantsku, 2012**, byla iniciativa obnovy alejí přesunuta na oblast Novoborska. Péče o silniční vegetaci, respektive aleje dané oblasti, vyplývá z koncepčního dokumentu – **Prvotní analýza stavu silniční zeleně v oblasti Novoborska z 5/2018**. Na tento dokument plyně navazuje **Prvotní analýza stavu silniční zeleně ve vybraných oblastech Libereckého kraje (KSS LK, 6/2019)**. Tato dokumentace byla zpracována z důvodu zjištění výskytu a celkového stavu alejí pro čtyři oblasti Libereckého kraje, kterými jsou: Hodkovicko/Českoúbojsko, Rychnov u Jablonce/Frýdštejn a okolí, Semily/Vysoké nad Jizerou a Vyskeř, Kacanovy, Všeň a okolí.

Výše uvedené koncepční dokumentace jsou součástí komplexního systému péče o silniční zeleň v rámci Libereckého kraje, kterou provádí Krajská správa silnic Libereckého kraje, p.o. Jedná se již o třetí analýzu stavu silniční zeleně, na kterou vždy navazují konkrétní projektové dokumentace a následná realizace záměrů. Tento projekt navazuje na investorem (nebo jeho zřizovatelem – Libereckým krajem) již realizované projekty v minulých letech.

Z prostředků Operačního programu životní prostředí byly realizované následující projekty:

- 29. výzva
Rekonstrukce vybraných alejí na Frýdlantsku – III/03511, II/291
CZ.05.4.27/0.0/0.0/16_029/0002518
- 32. výzva
Silniční zeleň Frýdlantsko III/2909 a III/2919
CZ.05.4.27/0.0/0.0/16_032/0002775

- 59. výzva
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. III/2907 - I. etapa, č. III/2917
CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_059/0006071
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. III/2915
CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_059/0006069
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. III/2918, III/29110
CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_059/0006058
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. II/291
CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_059/0006070
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. III/2911
CZ.05.4.27/0.0/0.0/17_059/0006038
- 93. výzva
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku – komunikace č. III/03512 a III/0352
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_093/0008035

Ve fázi přípravy na realizaci jsou následující projekty:

- 108. Výzva
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/0352 II. část a komunikace č. III/2904
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008834
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/0353
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008821
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/2901
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008822
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/29015 I. část
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008823

Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/29110 II. část
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008824
Rekonstrukce silniční zeleně na Frýdlantsku - komunikace č. III/2914 a III/2903
CZ.05.4.27/0.0/0.0/18_108/0008838
- 131. Výzva
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. II/262 a III/26847
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010824
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. III/2628 a III/26210
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010825
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. III/2626
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010748
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. III/26212
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010822
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. III/26215
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010749
Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku - komunikace č. III/27011
CZ.05.4.27/0.0/0.0/19_131/0010823